

Центр дитячо-юнацького розвитку та дозвілля

Імені В. Гнаровської Вільнянської міської ради

Затверджено

Директор ЦДЮРД

О.М.Савченко

наказ від 01.09.2021 року № 23

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № ДЛЯ ПРИБИРАЛЬНИЦІ СЛУЖБОВИХ ПРИМІЩЕНЬ

1. Загальні положення

1.1. Інструкція встановлює порядок безпечного ведення робіт на робочому місці в приміщеннях, на території закладу освіти та інших місцях, де працівник виконує доручену йому роботу.

1.2. Інструкція з охорони праці є обов'язковою для виконання відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів «Про працю» України. За невиконання даної інструкції працівник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.3. Працівники призначаються з числа осіб, які за станом здоров'я можуть виконувати відповідний вид роботи та пройшли навчання й відповідні інструктажі з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

1.4. Адміністрація закладу освіти здійснює страхування працівника від нещасних випадків та професійних захворювань. В разі ушкодження здоров'я працівника на виробництві, він має право на відшкодування заподіяної йому шкоди. Відшкодування здійснюється Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві відповідно до чинного законодавства.

1.5. Перед призначенням на роботу прибиральник службових приміщень закладу освіти повинен пройти медичний огляд. Для своєчасного виявлення і лікування хронічних захворювань працівники не рідше за один раз на рік підлягають плановому обстеженню. На кожного працівника навчального закладу заводиться санітарна книжка встановленого зразка.

1.6. Всі працівники (загальних професій) закладу періодично, один раз на три роки проходять навчання з питань охорони праці, яке проводиться у вигляді складової частини безпеки життєдіяльності. Перевірка знань працівників навчальних закладів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться за нормативно-правовими актами з охорони праці, санітарної, пожежної, безпеки тощо, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

1.7. Всі новоприйняті працівники повинні пройти **вступний інструктаж**. Вступний інструктаж проводиться директором. Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, який зберігається службою охорони праці а також у наказі про прийняття працівника на роботу. Після цього проводиться остаточне оформлення новоприйнятого працівника, і направлення його до місця роботи.

1.8. До початку роботи, безпосередньо на робочому місці, кожен новоприйнятий на роботу працівник, повинен пройти **первинний інструктаж** з охорони праці. Всі працівники загальних професій проходять повторний інструктаж не рідше за один раз на 6 місяців. Результати інструктажу фіксуються в журналі інструктажів на робочому місці.

1.9. Прибиральник службових приміщень закладу зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, виконувати режими праці і відпочинку.

1.10. Під час роботи жінок забороняється їх залучення до підіймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми.

1.11. На робочому місці можуть бути такі небезпечності:

- падіння під час переміщення працівника по території та в приміщенні закладу;
- ураження електричним струмом;
- підвищена вологість при митті підлоги;
- протяги;
- недостатня освітленість робочої зони;
- падіння з висоти при митті вікон;
- термічні та хімічні опіки у разі пожежі;
- токсична та подразнююча дія миючих розчинів, паст для догляду за підлогою через органи дихання, шкіру та слизові оболонки.

Прибиральник забезпечується спецодягом: халат бавовняний, рукавиці комбіновані; при митті підлоги й місць загального користування додатково: рукавиці гумові.

1.12. У разі виконання робіт, які не передбачені трудовою угодою або на які не оформлюються розпорядження чи інші документи, прибиральник повинен одержати цільовий інструктаж на робочому місці.

1.13. Прибиральник службових приміщень закладу освіти повинен знати правила пожежної безпеки і вміти користуватися первинними засобами пожегасіння (вогнегасниками) та мати навички в наданні першої (долікарської) допомоги.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Прибиральник службових приміщень Палацу зобов'язаний:

- завчасно прийти на роботу;
- одягти спецодяг, акуратно його заправити, не допускаючи звисаючих кінців, застібнути рукава, волосся прибрати під головний убір;
- перевірити справність механічних засобів для прибирання;
- під час прибирання приміщення біля електроприладів упевнитись, що вони вимкнені.

3. Вимоги безпеки під час виконання робіт

3.1. Виконувати роботу згідно зі своїми функціональними обов'язками дотримуючись вимог діючих інструкцій з безпеки життєдіяльності на робочому місці.

3.2. Користуватися тільки справним інструментом.

3.3. Під час роботи необхідно уникати протягів.

3.4. Прибирати сміття безпосередньо руками не дозволяється.

3.5. Прибирання у вечірній час, а також у затемненому приміщенні без достатнього освітлення не дозволяється.

3.6. При переміщенні столів, шаф та іншого інвентарю й меблів з їх поверхні необхідно зняти предмети, що можуть упасти.

3.7. При митті вікон не ставати на підвіконня, а користуватися для цього спеціальною розсувною драбинкою. Драбинка має бути справною, мати щаблі, без тріщин і відколів, тятиви – мати верхні та нижні стяжні болти.

3.8. На кінцях драбинки мають бути гумові башмаки або загострені металеві наконечники, що запобігають ковзанню її по підлозі (драбинку необхідно випробувати на статичне навантаження).

3.9. Не можна користуватись замість драбинок випадковими предметами.

3.10. Протирати електроприлади, пускові апарати та інше дозволяється тільки після відключення їх від електромережі.

3.11. Виносити відходи та сміття з приміщення тільки в спеціальних ящиках у відведене для цього місце.

3.12. Забороняється:

- робити прибирання біля ввімкненого обладнання;
- зупиняти чи пускати обладнання, а також витирати його під час роботи;
- використовувати для миття віконних рам, меблів тощо бензин, гас, ацетон, скипидар та інші легкозаймисті й горючі рідини;
- розводити бензином, скипидаром або іншими легкозаймистими рідинами пасту для натирання підлоги;
- розігрівати пасту для натирання підлоги на відкритих електроплитках (розігрівання пасти для натирання підлоги допускається на закритій електроплитці в металевому посуді на водяній бані);
- класти на електроприлади, нагрівальні пристрої та залишати в проходах, дверних отворах тощо ганчірки, мітли й інші предмети;
- витирати вимикачі струму, електропроводку, штепсельні розетки;
- зливати в каналізацію розчинники паст;
- сушити ганчірки або спецодяг на приладах опалювальної системи;
- залишати після прибирання приміщення з ввімкненим освітленням.

3.13. У туалетах мити підлогу розчином хлорного вапна (дві столові ложки на відро води), користуючись засобами індивідуального захисту.

3.14. Не залишати розведене (кашоподібне) хлорне вапно в закритому приміщенні, а також не заливати його гарячою водою для запобігання інтенсивного утворення шкідливих газів.

3.15. Раковини умивальників та унітазів мити гарячою водою з содою (3-5%-вий розчин) чи спеціальними миючими розчинами.

3.16. Переносити гарячу воду тільки у відрах, закритих кришками.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Усі механізми для прибирання, інструменти, драбинки тощо покласти у відведене для них місце.

4.2. Зняти спецодяг та засоби індивідуального захисту, покласти у відведене для них місце.

4.3. При забрудненні засобів індивідуального захисту їх необхідно очистити або обмити.

4.4. Якщо робота виконується в неробочий час, перевірити, чи вимкнені електроприлади, освітлення, закриті водопровідні крани.

4.5. Вимити теплою водою з милом руки та обличчя. При можливості прийняти душ.

4.6. Про виявлені недоліки повідомити директора закладу або особу, яка його замінює.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі будь-якої аварійної ситуації прибиральник службових приміщень повинен при виявленні небезпечної ситуації (пожежа, землетрус, радіаційна небезпека, неполадки в електрогосподарстві, поранення інструментом, падіння з висоти, падіння у відкриті люки тощо) для свого життя та життя оточуючих заспокоїтись, оцінити важкість аварійної ситуації. Не усувати самому несправностей електромережі та електрообладнання, а негайно відключити від мережі електрообладнання.

5.2. При виявленні пожежі негайно викликати пожежну частину за телефоном **101**, повідомити директора або особу, яка його замінює.

5.3. Не допускати в небезпечну зону сторонніх осіб.

5.4. При появі сторонньої особи, яка застосовує протиправні дії щодо його безпеки життєдіяльності або оточуючих, викликати поліцію за телефоном **102**.

5.5. У випадку травмування дітей або працівників закладу освіти під час навчально-виховного процесу необхідно викликати швидку допомогу **103** або, за необхідності, надати першу долікарську допомогу.

Дії прибиральника службових приміщень при наданні першої долікарської допомоги

Схема послідовності дій при наданні першої долікарської допомоги:

1. Вивести потерпілого з оточення, де стався нещасний випадок.
2. Вибрати потерпілому найбільш зручне положення, що забезпечує спокій.
3. Визначити вид травми (перелом, поранення, опік тощо).
4. Визначити загальний стан потерпілого, встановити, чи не порушені функції життєво-важливих органів.
5. Розпочати проведення необхідних заходів:
 - зупинити кровотечу;
 - зафіксувати місце перелому;
 - вжити реанімаційних заходів (оживлення): штучне дихання, зовнішній масаж серця;
 - обробити ушкоджені частини тіла.
6. Одночасно з наданням долікарської допомоги необхідно викликати швидку допомогу або підготувати транспорт для відправки потерпілого до найближчої медичної установи.
7. Повідомити адміністрацію навчального закладу про те, що трапилось. Важливо знати обставини, за яких сталася травма, умови, які спонукали до її виникнення, та час, годину і навіть хвилини, особливо, коли потерпілий втратив свідомість.

У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно зробити штучне дихання, та зовнішній масаж серця і викликати за телефоном **103** швидку медичну допомогу.

Дії при ураженні електричним струмом:

- необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення — відтягнути його від струмопровідних частин за одяг, застосувавши підручний ізоляційний матеріал;
- при відсутності в потерпілого дихання й пульсу необхідно зробити йому штучне дихання та непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу **103**.

Дії при пораненні:

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет і накласти стерильний перев'язувальний матеріал; якщо індивідуального пакета не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту тканину (носову хустинку тощо). На те місце тканини, що приходить безпосередньо на рану, бажано накрapati декілька крапель розчину йоду, щоб одержати пляму розміром більше за рану, а після цього накласти тканину на рану. Особливо важливо застосовувати розчин йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах необхідно пошкоджену кінцівку закріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї та прибинтувати до тулуба; при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом, снігом чи холодною водою) або зробити холодний компрес;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення пошкодження спинного мозку; при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

Дії при опіках кислотами й лугами:

- при потраплянні кислоти або лугу на шкіру пошкоджені ділянки необхідно ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після чого ушкоджену кислотою ділянку обмити 5%-вим розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-вим розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.
- при потраплянні на слизову оболонку очей кислоти або лугу, очі необхідно ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після чого промити 2%-вим розчином питної соди, а при ураженні очей лугом - 2%-вим розчином борної кислоти.

- при опіках порожнини рота лугом, необхідно прополоскати 3%-вим розчином оцтової кислоти або 3%-вим розчином борної кислоти, при опіках кислотою - 5%-вим розчином питної соди.

- при потраплянні кислоти до дихальних шляхів, необхідно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10%-вим розчином питної соди, при потраплянні лугу - розпиленням 3%-вим розчином оцтової кислоти.

Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, паром, гарячими предметами в жодному разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;

- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом;

- при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-м марганцевим розчином або 5 %-м розчином таніну;

- при опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом, складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи шматок вати й забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою;

- при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.